

KUUPROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUPROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava
Johanneksentie 4 · Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10

N:o 11-12

Marras- ja joulukuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

39. vuosikerta 1934

JOULUNA

„Jeesus Kristus on sama tänään, eilen ja ijankaikkisesti“ Hepr. 13: 8.

Kaikki on tässä maailmassa vaihtelevaista. Varsinkin tämä nykyinen aika, missä me elämme on epävakainen ja muutteluvainen. Jos ajattelemme vain aikaa, joka on kulunut viime joulusta nyt tulevaan joulujuhlaan, niin kuinka paljon onkaan sen kuluessa hävinnyt, muuttunut, vaihtunut, uudistunut! Monessa kodissa eivät asiat ole samanlaiset kuin ne olivat vuosi sitten. Silloin oli perhepiiri täysilukuinen kotoisen joulukuusen ympärillä. Nyt on joku poissa, joku kaivattu perheen jäsen. Moni ennen niin rikas on nyt tullut köyhäksi. Moni, jolla silloin oli työtä on nyt työtön. Moni joka vuosi sitten oli terve, on nyt sairas. Ei ole mikään täällä pysyvää. Kaikki muuttuu, kaikki vaihtuu, katoaa, häviää.

Mutta vaikka olisikin asiat tänä jouluna toisin kuin edellisenä, niin on kuitenkin jotakin, joka ei ole muuttunut. Samat joululaulujen säveleet kajahtelevat kodeissa kuin edellisenäkin vuotena. Samaa jouluevankeliumia luetaan ja tutkitaan taas tänäkin vuonna kuin edellisenäkin. Joulujuhla on aina sama sen tähden, että joulun ruhtinas, Jeesus Kristus on aina sama ja muuttumaton eilen tänään ja ijankaikkisesti. Samana armollisena, synnit anteeksi antavana, iloisen joulutervehdyksen tuojana hän lähestyy ihmiskuntaa, lähestyy sinuakin rauhan, elämän ja voiman antajana. Hän on sama aina ja iäisesti.

Hän on yhtä rikas kuin ennenkin. Hän antaa runsaasti taivaan aarteita, syntien anteeksi-antamista, rauhaa, elämää ja autuutta, yhä uudestaan ja uudestaan. Nämä aarteet eivät ole riippuvia ajan vaihteluista. Jos otat vastaan ne, niin on sielusi turvassa, mitä tahansa kadoitakaan maanpäällä. Hän on sama uskollinen ystävä, joka tahtoo olla luonasi, kantaa huolesi ja auttaa sinua väsymättä. Jos avaat sydämesi Hänelle niin, et sinä enää ole yksin, vaikka kaikki ihmiset hylkäisivät sinut.

Hän on sama suuri kuningas kuin ennenkin. Kuningas Jeesus tahtoo sinuakin omakseen. Hän ottaa sinut kaikkivaltiaaseen suojaansa, vahvistaa sinua taistelussasi vihollisiasi vastaan ja auttaa sinua voittamaan pahat kiusauksesi. Jos tahdot hänen omansa olla ei sinun tarvitse pelätä vaikka koko maailma ympärilläsi riehuisi.

Hän on sama suuri autuaaksitekijä kuin ennenkin. Hän jätti taivaan ja tuli maanpäälle köyhyyteen, kärsimykseen, ristinkuolemaan sentähden, että sinä tulisit autuaaksi, ja pääsisit taivaaseen. Jos tartut hänen ojennettuun käteensä, johtaa hän sinut elämän tietä läpi maailman vaivojen ja ahdistusten, kunnes hetkesi on tullut ja päämäärä on saavutettu ja sinä olet perillä Jeesuksen luona taivaassa.

Joulu-iltana ~

*Tänä iltana vuostuhat sitten
tuli Kristus maailmaan.
Vuoksi seimen lapsosen pienen
vuos¹ vuodelta juhlitaan.*

*Tänä iltana seimen luokse
käy monen, ah monen tie.
Luo lapsen, jolle sijaa
ei majassa ollut lie.*

*Tänä iltana katseet, jo himmeet,
lailla tähtien loistavat.
Äänet vanhat ja nuoret laulun
iki-ihanan toistavat.*

*Moni tuhlaajapoika ehkä
kohti kotia taivaltaa,
Hyvin tietäen mielessänsä:
maailmalla ei joulua saa.*

*Sinun ovellass' joulun lapsen
tänä iltana kolkutus soi.
Sinä ovesi avannet varmaan,
sitä ethän sulkea voi.*

Mila.

Katso: tämä on joulun suuri ilosanoma, että *Jeesus on sama ijankaikkisesti*. Ota vastaan tämä sanoma kun se joulujuhlan aikana sinullekin kerrotaan. Mene joulukirkkoon jumalanpalvelukseen, lue Jeesuksen syntymästä ahkerasti kotona, äläkä unhoita rukousta. Avaa sydämesi tälle Vapahtajallesi, ystäväillesi, kuninkaallesi ja autuaaksitekijällesi. Pyydä häntä tulemaan luoksesi ja asumaan luonasi. Hän voi ja Hän tahtoo auttaa, lohduttaa ja neuvoa sinua. Jos otat hänet vastaan sydämeesi niin on joulusi onnellinen ja iloinen.

Sen Herra sinulle suokoon.

»Ah Herrani, Mun Jeesuksen,
Tee asunnokses sydämen
Äl ylenanna tuskassa,
vaan vahvista ain uskossa.»

KUULUMISIA JYVÄSKYLÄSTÄ

Jyväskylätä ei olekaan pitkään aikaan kirjoitettu Kuuromykkäin lehteen mitään. Sen ei silti tarvitse merkitä sitä, että täällä olisi »nukuttu». Yhdistys on toiminut vain kaikessa hiljaisuudessa. Pieniä uudistuksia on tänäkin vuonna tehty, esim. on hankittu omat jäsenkirjat.

Äitien päivät olivat tavan mukaan keväällä. Sattui niin hyvin, että matkapappimme, pastori Karhu, kävi silloin Jyväskylässä.

Syksyllä, viime syyskuun 23 p:nä, teimme huvi- ja samalla myöskin opintomatkan. Siitäpä tekisikin mieleni enemmän kertoa.

Jyväskylän Kuuromykkäin yhdistyksen entinen monivuotinen puheenjohtaja, johtajatar Kahelin kutsui Jyväskylän kuuromykkiä käymään luonaan jonakin syys- tai lokakuun sunnuntaina. Yhdistyksen kokouksessa päätimmekin tehdä huviretken Kivelään, johtajatar Kahelinin kotiin, sunnuntaina syyskuun 23 p:nä. Neiti Kahelin oli kuitenkin järjestänyt asiat niin, että saimme samalla tilaisuuden tehdä opintomatkan 1 km päässä Kivelästä sijaitsevalle Keski-Suomen emäntäkoululle.

Ensin kokoonnuimme Kivelässä kello 1 aikaan päivällä. Neiti Kahelin tarjosi vieraille

kahvia, jonka jälkeen lähdimme heti emäntäkoululle. Kovin oli siellä ystävällinen vastaanotto, vaikka pelkäsimmekin häiritsemme toisten sunnuntairauhaa. Koulun johtajatar, neiti Johanson ja käsitöiden opettajatar, neiti Murole näyttelivät meille koulua aina ylimmästä kerroksesta pohjakerrokseen saakka. Ensinnä menimme siis ylimpään kerrokseen. Siellä sijaitsivat oppilaiden huoneet sekä seurusteluhuone. Oppilaiden huoneet olivat järjestetyt 3:lle ja 4:lle hengelle. Kaikki oli siistiä ja puhdasta. Kullakin oppilaalla oli m.m. oma pöytälaatikkonsa ja hyllylokeronsa kirjoja varten. Ylimässä kerroksessa oli myös erikoinen kalossien ja päälyksenkien säilytys huone. Sielläkin oli kullakin oppilaalla oma hyllynsä. Täältä ylhäältä, sieltä sijaitsevalta parvekkeelta saimme myös nauttia ihanasta näköalasta. Edessä lepäsi tyynenä Tuomiojärvi syyskuun auringon paisteessa. Sen takana kohosi harju ja sen rinteellä Jyväskylän suksimäki. Vasemmalla, peltojen takana näkyi Falokkajärvi ja oikealla kauempana kohosi mahtavana Laajavuori. Paljon kaunista mahtui siis tuohon näköalaan emäntäkoulun parvekkeelta.

Siirryimme sitten toiseen kerrokseen. Siellä olivat mm. varsinainen luokkahuone, käsityösali ja toimistohuone. Luokkasali oli verraten tilava, mutta sittenkään eivät sinne mahdu yhtäaikaan kaikki oppilaat, sillä heitä oli yhteensä muistakseni siinä 50 ja 60 välillä. Käsityösaliassa oli k.m. naisille mielenkiintoista nähtävää. Kangaspuissa oli erilaisia puolivalmiita kankaita. Neiti Murole esitteli myös muutamia oppilaiden valmiita töitä kuten pöytäliinoja, kahvipannun myssyjä ja muuta seläistä. Sitten menimme toimistohuoneeseen, jossa yhdistyksen puheenjohtaja sai kunnian

Emäntäkoulun pihalla.

Keski-Suomen emäntäkoulu.

pistää nimensä vieraskirjaan koko retkikunnan puolesta.

Taas portaita alas ja niin tulimme ensimmäiseen kerrokseen. Täällä menimme ensin oppilaskeittiöön. Keittiöitä muuten oli, kuten on helppo arvatakin, kaikkiaan kolme. Siellä näimme jos jonkinlaisia nykyajan käytännöllisyyttä vastaavia laitoksia aina ruoanlämmitysuunista, sisältä lakatusta, likaantumattomasta astiakaapista ja astiain kuivaustelineistä lähtien. Edelleen kuljimme varsinaisen keittiön läpi ja tulimme ruokailuhuoneeseen. Keittiöstä jäivät mieleeni hirmuisen suuret kattilat ja oikea jättiläiskahvipannu.

Ruokasalissa on paikat koko talon välle.

Tähän ei vielä lopetettu. Me saimme kolme emäntäkoulun aina pohjakerrosta myöten. Nyt sinne! Täällä alimmassa kerroksessa oli ensinnäkin huone, johon oppilaat jättivät työvaatteensa ja -saappaansa tullessaan ulkotoista. Seiniä pitkin kiertävät lämpöjohtot, jotka pian kuivaavat märät vaatteet. Sitä tarkoitusta varten on myös samassa huoneessa erikoinen uuni. Sitten kurkistimme leipomotupaan. Siellä oli erikoista se, että pitkät laudat, joille leivät pannaan nousemaan, oli järjestetty pyörien päällä kulkevaksi hyllyksi. Mankelihuone ja sauna pesuhuoneineen katseltiin myös. Sen jälkeen lähdimme puutarhaan. Sitä ennen nappasi allekirjoittanut retkikunnasta ja sen opastajista vieressä olevan kuvan. Siinä on koulun johtajatar edessä oikealla ja käsitöiden opettaja samoin edessä vasemmalla.

Puutarhassa ja kasvihuoneessa näimme, ettei kesä ollut hukkaan mennyt. Syksyn sato odotti vain korjaajiaan. Puutarhassa oli kullakin oppilaalla oma aarin (=100 neliometriä) suuruinen alansa, jonka viljelyksen hän sai itse suunnitella. Paitsi aivan tavallisia keittökasveja oli siellä kaiken maailman vihanneksia ja muita ihmeellisyyksiä, joista tavallinen ihminen ei tiedä mitään. Sanottiinhan niiden nimiä, mutta minä ikävä kyllä en niitä todel-

lakaan muista ja tuskin koskaan tulen oppimaankaan.

Vielä oli »sokeri pohjalla». Se oli emäntäkouluun kuuluva Mankolan pienviljelijä-mallitila. Ystävälliset oppaamme seurasivat meitä sinnekin ja esittivät kaiken. Ja minä jatkoin tulkitsemistäni sen kuin kerkisin. Asuinrakennus sisälsi vain muutaman huoneen: pirtin, pienen keittiön, »isännän» agronomi, neiti Korhosen asunnon sekä kellarit. Mallitilaan kuuluu myöskin kanala, navetta ja sikala. Kanoja on 200, lehmiä 6 ja sikoja 6 sekä 25 porsasta (huomattavaa sekin!). Vuoronperään tulee koululta 5 tyttöä kerrallaan joksikin aikaa tälle mallitilalle oppimaan talonhoitoa. He saavat tehdä miltei kaikki miestenkin työt. Oikea naisvaltakunta! Pari miestä vain oli koko tilalla. Pelloilla oli juuri salaojitus käynnissä. Uskallan vähän vain epäillä, että siinä sentään tarvitaan miesvoimaakin.

Ankkaperhe

Siirrynpä pienviljelijä-mallitilan päiväjärjestykseen. En sitä tarkkaan muista, sieltä, täältä vain vähäsen. Aamulla klo 5 ylös nousu. Tytöt menevät navettaan, sikalaan ja kanalaan ruokkimaan eläimiä. Klo 7 aamiainen. Klo puoli yksi päiväkahvi. Päivällinen oli kai siinä 3-4 aikoihin. Klo 8 illalla pitää kaiken olla kunnossa. Klo 9 maata. — Ajatelkaa, klo 7 aamiainen, ettekös te, hyvät lukijat, nouse silloin ylös. — Ja entäs, kun olisi aina mentävä klo 9 maata! Eikös yhdistys, elokuvat tai muut kestä joskus paljonkin yli yhdeksän. Täytyy vain myöntää, että kyllä kai sellaisen elintavan täytyy olla parhaan, mutta eihän se kaupungissa tahdo oikein onnistua.

Palaanpa asiaan takaisin. Vielä olivat kanala ja läävä katsomatta. Navettaan emme ollenkaan menneet, sillä lehmät olivat ulkona laitumella. Kanalan takana oli ankoilla oma tarhansa. Tämä ankka-herrasväki ei oikein tunnut pitävän meistä. Ne juoksivat karkuun koko joukko, ja siinä rytäkässä lensi yksi ankka parka nurin niskoin. Otin kuitenkin kuvan tästä herrasväestä, että lukijatkin sen näkisivät. — Sikalassa oli vain kotosalla kaksi suurta emakkoa porsaineen. — Tähänpä sitten lopuikin emäntäkoulun tarkastelu, sillä olimme

jo kerinneet kaiken nähdä sekä ulkoa että sisältä. Kylläpä meillä nyt oli syytä kiitellä opastajiamme. He vielä toivottivat ystävällisesti meitä tulemaan toisenkin kerran. Sanoiivat, että on hauska näyttää koulua, kun huomaa, että kaikki ovat innostuneita asiaan.

Nyt menimme uudestaan Kivelään, kuten oli puhe ollut. Siellä aika kului rattoisasti keskustellen ja ulkona kävellen. Alkoi jo tulla kotiinlähdon aika. Niin sitten jätimme hyvästit Kivelällekin ja sen vieraanvaraiselle emännälle, neiti Kahelinille.

Eipä tosiaan tämäkään päivä hukkaan mennyt.

Taisi jo Jyväskylän kuulumiset tähän loppuakin. Mainittakoon vielä, että Jyväskylän Kuuromykkäin yhdistyskin omisti pienen hetken Aleksis Kiven muistolle. Sunnuntaina lokak. 14 p:nä yhdistyksen kokouksessa oli kokoushuonetta kaunistettu suuren kirjailijamme merkeissä. Pöydällä oli myös Kiven »Seitsemän veljestä» kuvitettuna painoksena kaikkien nähtävänä. Samassa kokouksessa piti Aimo Kangas esitelmän Aleksis Kiven elämänvaiheista ja hänen kirjallisesta tuotannostaan.

Ei nyt sitten sen tärkeämpää enää olekaan täältä kerrottavana. Kuulemiin siis joskus toisen kerran tämän lehden palstoilla.

A K—s.

ALMANAKKA

on jokaiselle välttämätön kirjanen. Löytyy monenlaisia erikoisalmanakkoja ja kalentereita, jotka ovat yleensä kallishintaisia. Kuurojen piirissä on jo parin vuosikymmenen aikana silloin tällöin sukeltanut esiin kysymys *oman almanakan* tai kalenterin toimittamisesta yksinomaan meitä varten. Niinkuin lehtemme ilmoitusosastosta näkyy, on tämä toivomus nyt toteutumassa. Kalenteri ilmestyy tammikuun alkupuolella. Suurista kustannuksista huolimatta on sen hinta asetettu halvemmaksi kuin muiden kaupassa löytyvien kalenterien, että sen jokainen kuuro voisi hankkia jokapäiväiseksi toverikseen. Ettei hyvä yritys tuottaisi tappiota, toivotaan, että jokainen kuuro ja kuuromykkä ja heidän ystävänsä tilaisi itselleen tämän kalenterin. Hyvän levikin saanutta kalenteria voidaan vuosi vuodelta parantaa niin sisällyksen kuin ulkoasunkin puolesta, vastaamaan kaikkia niitä toivomuksia, mitä meillä on sille asetettavana. Alku on kyllä aina hankala, mutta uskomme, että kuurojen omasta keskuudesta lähteneillä aloitteilla on toteutumismahdollisuutta. Yksi toteutunut ja menestyvä työ antaa voimakkaan sysäyksen muunkinlaiselle kuurojen yritteliäisyydelle. Siksi sitä kannattakaamme.

Rurik Pitkänen.

TERVEISIÄ KÖÖPENHAMINASTA

Ilma oli lämmin silloin, 18 p:nä syyskuuta, kun astuimme historialliseen höyrylaivaan »Arc-turus», joka oli vapausotapäivinä kuljettanut Saksasta jääkäreitä ja sotatarpeita Vaasaan. Pari päivää ja kolme kirkasta kuutamoyötä kesti ihana merimatka. Laivamme saapui 2 tuntia myöhästyneenä (erään juutalaisliike-miehen passin epäpätevyyden takia, Hankonie-messä hänet pidätettiin etsivän poliisin toi-mesta). Kööpenhaminan satamaan, jossa oli vastassa oppaita Lauri Mikkolan kanssa, joka oli viikkoa aikai-semmin matkustanut järjestämään suomalaista näyttelyä. Ensin meni-in hotelliin ja sitte kuuromyk-käin ammattinäyttelyyn. Uteliai-suus vaivasi kovasti, joten matkan raskuudesta huolimatta riensimme heti näyttelyyn, joka oli hyvin kauniisti ja taiteellisesti järjestetty. Meissä herätti ihmettelyä, kun Tanskan kuuromykät olivat aset-taneet näytteille tuhansia töitä, jotka ovat hyvin taitavasti ja hienosti valmistettuja hopeasta, kullasta, lasista, kankaista, puusta y. m. Siitä huomattiin, että Tanskan kuuromykillä on enemmän koulu- ja ammatteisivistystä kuin meillä. Suomessa kaivataan kipeästi ammatti-koulua. — Suomalainen näyttely sijaitsi suuren Tanskan näyttelyn oikealla puolella. Se oli tosin pieni ja vaatimaton, mutta taiteellisesti järjestetty Lauri Mikkolan toimesta. Hän oli valmistanut onnistuneen näytteillepanon.

Tanskan kuningas Kristian X kävi ministe-reineen katsomassa ammattinäyttelyä ja kun-nioitti Suomalaista näyttelyä tervehtien meitä 10 suomalaista kuuromykkää kuninkaallisella kädenpuristuksella, josta olemme onnellisia, emmekä voi unhoittaa Tanskan komeaa kunin-gasta. — Ahkerästi käytiin katselemassa kau-

neimpia puistoja, kuninkaallista puutarhaa ja kaupunkia, jonka ympärysmitta on 31 kilomet-riä. Pyöreästä tornista katseltiin kauvaksi Ruotsiin saakka. Pyöreä torni antaa hyvän yleiskatsauksen kaupungista. Sinne pääsette hevosellakin, jos Teillä on huonot jalat.

Sunnuntaina urheilustadionilla oli Pohjois-maiden kuuromykkien urheilukilpailut, joihin allekirjoittaneen johdolla osallistui Suomesta 2 poikaa ja 2 tyttöä (oikeastaan urheiluoppi-laita). Heistä yksi poika ja 2 tyttöä sai pal-kintoja ja maamme sai 4 pistettä. Pohjois-

Kuninkaallisen kesäpalatsin edustalla.

maiden urheilujohtomiehet luulivat, että Suomi pidättää paremmat urheilijat kilpailusta Lontoota varten, johon vastasin, että Suomella ei ole va-raa lähettää useampia. Monet uskovat Suomen yllättävän ensi vuonna Lontoossa.

Edellisenä iltana oli allekirjoittanut Elias Savisaaren kanssa Pohjoismaiden Kuuromyk-käin Urheiluliiton kokouksessa, jossa oli saa-puvilla 14 henkeä. Puheenjohtaja Nielsen Kööpenhaminasta avasi kokouksen todeten, että Norjasta ei ollut saapunut edustajia. Alle-kirjoittaneen ja hra Rydenin, Göteporista, tar-kastettua N.D.I:n tilit myönnettiin rahaston-hoitajalle tilivapaus. Urheiluasioita koskevia kysymyksiä hyväksyttiin osa ja toisia päätetään kirjeellisesti. Puheenjohtaja Nielsen pahoitteli hra Eino Karilaan poissaoloa, puhui allekirjoit-taneelle ja pyysi viemään kunniajäsenkirjan hra Karilaalle joka on siis nyt N.D.I:n kunnia-jäsen. Tästä kiitin ja lopuksi puhuin hra Niel-senille Suomen Kuuromykkäin Urheiluliiton puolesta, jättäen hänelle ison kirjan »Suomi kuvissa». Nielsen otti liikutettuna kirjan vas-taan ja kiittäen vastasi puheeseeni, pyytäen viemään veljelliset terveiset Suomen Kuuro-mykkäin Urheiluliitolle.

Sunnuntaina 23 p:nä syysk. oli Grundtvigin talossa vastaanottojuhlat, jonne oli kokoon-tunut noin 550 kuuromykkää ja kuulevaa. »Kongressi-isä» hra Becker avasi kongressin, lausuen osanottajat tervetulleiksi. Lopuksi puhuin viittomalla kongressin pääsihteerille, taiteilija V. Hansenille ja urheilujohtaja J. P. Nielsenille, joille kummallekin jätin kirjan »Maa-kuntiemme kauneus» muistoksi. Juhlissa tar-jottiin tuliaiskahvia leipineen ja sikaaria.

Kuninkaallisen kesäpalatsin puistossa.

Seuraavana päivänä, maanantaina, alkoi varsinainen kongressi. Klo 10 oli alkajaisjumalanpalvelus Tuomiokirkossa kuuden papin pitämänä. Suuri tuomiokirkko oli aivan täynnä kuuromykkäiä. — Klo 3 alkoi kongressi. Suomen puolesta valittiin ruotsinkieliseksi sihteeriksi nti Adele Schoultz ja suomenkieliseksi sihteeriksi allekirjoittanut. Kongressi-sihtereitä oli 8. Alkoi esitelmät: ensimmäisenä esiintyi Islannista opettajatar rouva Rasmus, hän esitelmöi Islannin kuuromykkäin elämästä, työtavoista ja kuuromykkälaitoksesta hyvin pitkältä; sitte

Jäähyväiset Kööpenhaminan satamassa.

seurasi pastori C. Bonnevie-Svendsenin esitelmä valtion avustamasta Norjan kuuromykkäin työ- ja ammattikoulusta. Sitte opettajat C. Hartman Lundista ja Wilh. Larsen Fredericiasta esitelmöivät kuuromykkäin maanviljelyskouluista. Lopuksi tuli kuusi keskustelukysymystä: kirjansitojamestari L. C. Elbjörn: Sosiaaliuudistus ja kuuromykkäin työmahdollisuudet; taiteilija Viggo Chr. Hansen: viittomakieli kuuromykkäin opetuksessa; herra Aage Thomsen: korkeakoulukurssi; opettaja Kehlet. Olsen: Ansaitsemismahdollisuus; hra H. Völdike ajokortin antaminen kuuromykkäille ja hra Ole Hansen: Kuuro vai kuuromykkä? Näihin käytettiin 78 puheenvuoroa, joten keskustelu oli hyvin vilkasta.

Maanantaina illalla Kööpenhaminan Kuuromykkäin yhdistys tarjosi voileipiä ja olutta ja hyviä sikaareja. Monet Pohjoismaiden johtomiehet ja allekirjoittanut pitivät kiitospuheita. Kuuromykkäin yhdistyksellä on oma velaton nelikerroksinen kivitalo. Ylimmässä kerroksessa asuvat varattomat kuuromykkä-perheet pientä maksua vastaan ja toiset ilmaiseksi, niin kuin Lallukan taiteilijakodissa Helsingissä. Yhdistys on saanut lahjoitusten kautta toista miljoonaa markkaa, joista korkoavustuksia jaetaan vuosittain varattomille kuuromykkäille.

Tiistaina oli teatterinäytökset palatsiteatterissa. Kaikki kuuromykkät olivat ensiluokan näyttelijöitä. Pojoismaiden lippujen kunniatervehdys ja »Sunnuntai» näytelmä kesti 2½ tun-

tia, lopuksi oli karkeloa. Keskiviikkona kongressi päättyi klo 3. — Suomen lähettiläs ministeri Thesleff kutsui kaikki suomalaiset vieraikseen ja riensimme mielihyvin Suomen lähetystön taloon klo 4, jossa meidät otettiin ystävällisesti vastaan, tarjottiin kahvia ja teetä leipineen. Rouva Thesleff oli oikein miellyttävä ja innostui kuuromykkäin kieltä oppimaan. Seitsemän tyttöä kansallispuvuissa esitti viittomalla Maamelaulun. Ministerin vieraskirjaan kirjoitetuamme poistuimme. — Illalla oli kongressin lopettajaisjuhlapäivälliset ja tanssit. Ikävä eronhetki alkoi hauskoista tuttavista.

Torstaina klo ½11 kahdeksan komeaa autobussia odotti meitä. Ensimmäisessä ajoivat suomalaiset, seuraavissa ruotsalaiset, norjalaiset ja tanskalaiset. Matkan varrella poikettiin katselemaan kuninkaallisessa museossa, palatsissa, puistossa y.m. Emme osanneet arvata, kuinka rikas Tanska on. Kaunista maaseutua, paljon pienviljelijöitä. Fredersborgin kaupungin kautta kulkevan merenrantatien varrella on hyvin paljon komeita ulkomaalaisten loistohuviloita. Hauska huvimatka teki noin 90 kilometriä ja saavuimme kaupunkiin klo ½26 i.p. Klo 7 i.p. läksimme kaikki suomalaiset raitiovaunulla esikaupunkiin, missä taiteilija Viggo Chr. Hansen ja rouvansa ottivat meidät talossaan ystävällisesti vastaan, tarjoten kahvia leipineen, meloonia, portviiniä ja jättiläis-sikaaria. Taiteilija Hansen näytti elokuvia, joita hän oli itse filmannut Suomessa 1929 kuuromykkäin kongressista. Hän omistaa komean kivitalon, jossa käyttää itse 16 huonetta. Paljon tauluja seinillä.

Seuraavana päivänä pistäysimme Ruotsiin katselemaan Malmön kaupunkia. K.m.yhdistyksen puheenjohtaja Streiffert vei meidät rakenteilla olevaan kivitaloon, jota Malmön kuuromykkäinyhdistys on rakennuttanut; se tulee piakkoin valmiiksi ja maksanee noin 3 miljoonaa markkaa. Huoneusto on ensi luokkainen ja käytännöllinen. Ylimmissä kerroksissa varattomat kuuromykkäperheet asuvat ilmaiseksi muutaman vuoden perästä; nyt asuvat pienellä maksulla. Malmössä asuu vain toista sataa kuuromykkää, kuitenkin heillä on suuri, komea yhdistyksen talo. — Illalla palattiin Kööpenhaminaan.

Komea kongressiviikko on päättynyt. Osanottajia oli Suomesta 30, Ruotsista 50, Norjasta 45 ja Tanskasta noin 425 kuuromykkää. Koko juhlatiimin ajan saimme osaksemme tanskalaisten jakamattoman ystävällisyyden, siitä olemme kiitollisia heille. — Varakkaat tanskalaiset olivat lahjoittaneet 46,500: — kongressin menoihin. Tanskan kuuromykkät ovat onnellisia, kun heillä on rikkaita auttajia, mutta me ajattelempa, että Suomi on köyhä maa.

Lauri Vainola.

ALEKSIS KIVEN ELÄMÄ JA TOIMINTA 10. X. 1834—10. X. 1934.

Uusimaa on tuo vanha uudisraivaajamme kotiseutu. Sieltä ovat lähteneet Agricola, Lönnrot y.m. Sieltä lähti Aleksis Kivikin. Nurmijärven pitäjän Palojoen kylässä hän näki ensi kerran päivänvalon. Se oli lokakuun 10 p:nä 1834. Syksyllä syntyi syksyn lapsi.

Koti hänellä oli köyhä, isä kun oli vain halpa kylänräätäli, Eerikki Juhanna Stenvall nimeltään. Puutetta ei perheessä sentään ollut, sillä perheen äiti, Anna, osasi aina ajan ollessa ahtaan järjestää kaiken parhain. Paljon siinä järjestämistä olikin, sillä Aleksin syntyessä perheessä oli jo ennestään kolme poikaa ja yksi tytär, vaan taidolla toimiessa sujui kaikki hyvin Stenvallinkin perheessä. Vuodet vierivät. Äidin hellässä hoivassa kasvoi Aleksis ja hänessä kirjallisuushistoriamme suurin runoilija. On syytä mainita muutamia piirteitä hänen äidistään, sillä juuri äidillä on hyvin suuri merkitys runoilijamme elämäntyössä. Annastiina Stenvall, o.s. Hamberg, oli syntynyt lokakuun 12 p. 1793. Hän

oli miestänsä noin viisi vuotta vanhempi. Kaikissa töissään kotona ja kylällä hän osoitti taitoa ja ahkeruutta. Koti oli Annastiinalle rakkain. Sen eteen hän uhrasi kaikkensa. Ei ollenkaan tarvitse epäillä, etteivätkö nuo Aapon sanat: »Hyvä emäntä on talon kirkas aurinko, joka valaisee ja lämmittää», tarkoita juuri Annastiinaa. Samoin epäilemättä on niissä monissa ihanissa äiti-kuvauksissa lähtökohtana juuri runoilijan oma äiti. Vielä voimme mainita Annastiinan olleen hartaan kristityn, vieläpä oikein heräneen. Tämäkin on osaltaan

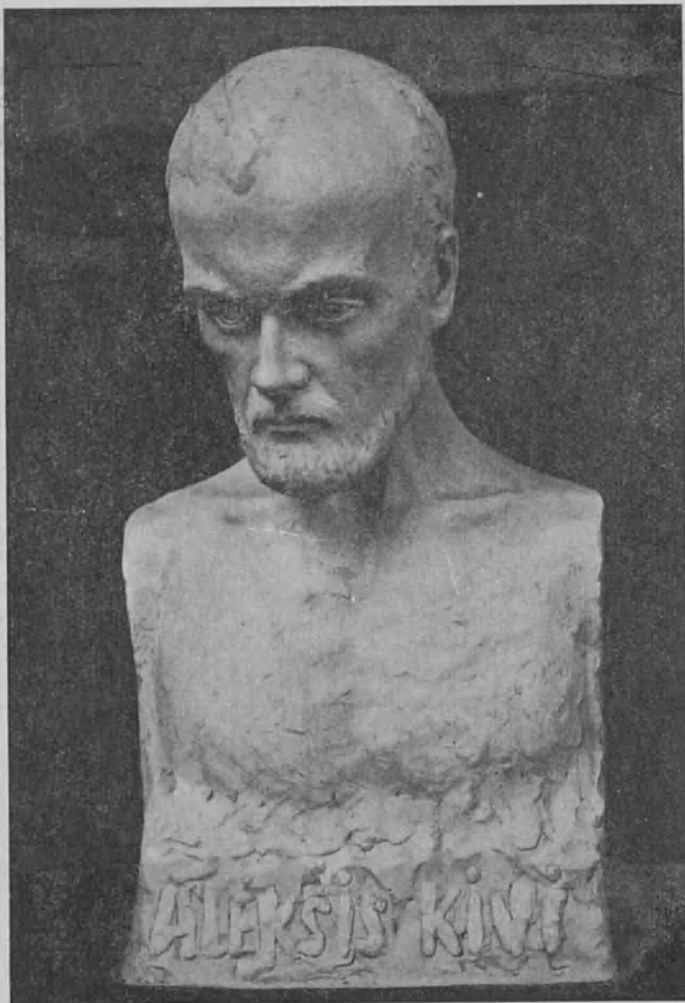
syynä Aleksin tuleviin töihin, vaan siitä myöhemmin. Äidin hartain toivo oli saada nähdä Aleksin pitäjän kirkon saarnatuolissa. Isä sen sijaan toivoi pojastaan jotain muuta herraa.

Entä sitten runoilijamme itse? Millaista oli hänen elämänsä lapsuusaikana? Lapsuutensa

ajan hän vietti vapaana leikkien kylän toisten lasten kanssa aamusta iltaan. Halutuinta leikkiä oli leikkiä pappia. Jumalanpalveluksia vietettiin tämän tästä n.s. Taahorin vuorella Aleksin kodin lähellä. Ylimpänä leikin johtajana oli vilkas ja oikeudentuntoinen Aleksis. Hän oli nuorten ja vanhain suosikki. Kaikki hänessä viittasi kehittyvään suuruuteen, tämän naapuritkin huomasivat ja päättelivät: »Herra siitä pojasta vielä tulee».

Tultuaan vähän varttuneemmaksi hän lähti usein metsästysretkelle. Nämä retket hänen tuotannossaan ovat suurmerkityksisiä. Niillä hän on saanut sieluunsa ne monet raikkaat luonnon kuvat, joita hänen teoksissaan tapaamme.

Varhain lapsuusvuosillaan ilmeni Aleksissa pyrkimys saada ilmi ajatuksensa. Hänellä ei kuitenkaan vielä silloin ollut selvillä tapa, millä hänen sen parhaiten voisi tehdä. Hän, kuten hänen suuret edeltäjänsä Goethe, Ibsen, Strindberg ja monet muut, turvautui aluksi siveltimeen. Sekään ei ollut mikään taiteilijasivellin, olipa vain pahanpäiväinen tervasuti. Värinä käytti hän tervaa ja kankaan asemesta tuvan hirsiseinää. Apuneuvot eivät siis suuria olleet, mutta taideluomus niilläkin syntyi. Tänäpäivänä on vielä nähtävänä tuo ensimmäinen Kiven

ALEKSIS KIVI.

Johannes Haapasalon pronssiveistos.

työ — taivas ja helveti. Kynällä hän luultavasti on ensi kerran tuonut ajatuksiaan ilmi seuraavassa runonpötkössä:

»Poikia tulee kuin nallikko,
Jumala noita hallikkoon. —
Isän muoto jo ihan muuttui».

Se syntyi siten, että Aleksis kuuli naapurin saaneen lisää vielä yhden entisen suuren poikajoukkonsa lisäksi. Tämä todistaa jo hänessä pyrkimystä koota aineksia jokapäiväisen elämän tapahtumista.

Aleksis Kiven syntymäkotina nykyisessä asussaan.

Edellä mainitsin Aleksin saaneen viettää lapsuuttaan vapaana luonnon helmassa. Tuli kuitenkin hänellekin toisia seikkoja eteen, oli astuttava koulun ovesta sisään. Ensimmäisen opetuksensa hän sai isältään. Tätä hän jatkoi n.s. Costianderin kiertokoulussa. Syksyllä 1846 hän pääsi Helsinkiin kouluun. Siellä oli hänen ensimmäisenä opettajanaan vanha merimies »ukko Cranberg», joka erikoisesti opetti ruotsia se kun oli silloinen koulukiehi. Seuraavana vuonna hän pääsi ala-alkeiskouluun ja sitä seuraavana ylä-alkeiskouluun oppilaaksi. Viimeksi mainitun koulun rehtorina toimi Fredrik Cygnæus, Kiven elämässä paljon merkitsevä mies. Täältä Kivi koulutytöhön ikävystyneenä erosi lokakuussa vuonna 1852.

Koulunkäynti ei ollut Kiven miellytystä. Lahjoja ei häneltä silti puuttunut, mutta ulkonaiset seikat vaikuttivat suuresti. Nälkä oli alituisen uhkaamassa ja toverien pilkka masennutti tunneherkkää Aleksia liian paljon. On nimittäin huomioonotettava, että Kivi ei milloinkaan sallinut puhuttavan toisesta pahaa, siis voimme päätellä syyn, miksi hän ei koulussa mielellään viihtynyt.

Näinä aikoina alkaa Kiven toiminta-ala vähitellen selvitä. Hän tarttuu jo kynään ja kirjoittaa. Ensimmäisiä hänen kynänsä tuotteita varsinaisesti on novelli: »Koto ja kahleet».

Tässä, vuosien 1852-55 välillä syntyneessä novellissa, ilmenee jo Kiven käsialan sujuva aineen käsittely ja raikas luonnonkuvailu. Tältä aikakaudelta voidaan myöskin mainita eräs tapaus, joka suuresti vaikutti Kiveen. Muuan hänen kyhäelmistään joutui prof. Fr. Cygnæuksen käsiin. Cygnæus ihastui heti nuoren kirjailija-alun sanontatapoihin, kutsutti hänet luokseen ja kehoitti jatkamaan. Tämä tapahtui luultavasti 1857, siis samana vuonna, jona hän Neoviuksen, Söderholmin ja Tigerstedtin ylioppilasleipomosta valmistui ylioppilaaksi. Toiset mainitsevat kyllä, että mainittu henkilö ei ollut Cygnæus, vaan Snellman. Kuitenkin on sama, kumpi se heistä oli, sillä ilosanoma se oli Kivelle. Tätä todistaa hänen sanansa kotiin tultuaan. »En rupeakaan papiksi, vaan runoilijaksi». Kun joku häneltä sitten tiedusteli, miksei hän papiksi rupea, vastasi hän: »Se on koiran virka, saa leipänsä edestä haukkua». Näin oli Kiven elämänura määrätty. Hän otti ensimmäiset askeleensa runoilijan kivisellä ja vaarallisella tiellä. Millään suurilla tietomäärillä ei hän urallensa lähtenyt. Raamattu ja Kalevala kainalossaan astui tuleva suurrunoilijamme raskaaseen työhönsä, työhön, joka vaati häneltä — hengen. Aleksis Kivi ei koulupenkillä ollessaan saanut perusteellisia oppeja edes äidinkielessäänkään. Tämä selittäneekin syyn hänen monissa kohdin huonon kielenkäyttöön ja siitä seuranneeseen Oksasen kiroustuomioon. Mutta kuitenkin kieli, jota Aleksis Kivi kirjoitti, on niin mehevää, niin mestarillista, että ei sen ajan korkein kielen mestari pysy edes vanavedessäkään. Koulut ja yliopistot luovat kyllä oppineita, mutta neron luovaa kykyä ne eivät koskaan voi synnyttää

(Jatketaan.)

KIRJE YSTÄVÄLLENI, KUUROMYKKÄIN LEHDELLE

Minä puolestani tahdon kiittää Kuuromykkäin Lehteä ja sen toimittajia lehden sisältö-rikkaista kirjoituksista, joita uteliaasti olen lehden palstoilta lukenut ja tullut huomaamaan, miten paljon siitä sentään on hyötyä. Ilman sitä olisi ikävä ja näyttäisi elämä yksinäiseltä ja syrjäytetyltä.

Sinä rakas K.m. Lehti olet usein ollut ystäväni mielessäni ja sydäntäni lähellä. Olet ollut ilon ja tiedon tuojana. Sinua lukiessani tuntuu kuin avaran maailman näköalat avautuisivat silmiini, sillä Sinä tuot aina rakkaine viestiesi tietoja ja ulkomaan kuulumisia niin sano-

(Jatk. sille 141.)

URHEILUOSASTO

VIRALLINEN PÖYTÄKIRJA

Kööpenhaminassa elokuun 19 ja 20 päivinä 1933 pidetystä Kuuromyökkäin Kansainvälisen Urheilukomitean V kongressista

Jatk. n:osta 10, s:lta 123.)

II. Toinen osa:

Edellisen kokouksen pöytäkirja ja raportit.

Nürnbergin kongressin pöytäkirja ja Toimeenpanevan Komitean raportti hyväksyttiin yksimielisesti lukuunottamatta Italiaa, joka teki niihin varauksia, kun taas tilivuoden 1931—33 tase aiheutti jokseenkin vilkkaan keskustelun dollarin arvon alenemisen johdosta. Herra puheenjohtaja antoi tiedoksi Toimeenpanevan Komitean loppulausunnon siitä, että olisi välttämätöntä panna dollarin sijalle belga. Tätä rahaa suositeltiin tällä hetkellä arvoltaan kiinteimpänä ja sitäkin suuremmalla syyllä, koska se on laillinen raha siinä maassa, joka on CISS:n hallinnon keskuspaikka. Herra Pacenza (Italia) kannatti tätä mielenpidettä ja herra Karilas (Suomi) ja herra J. P. Nielsen (Tanska) yhtyivät häneen. Hyväksyen taseen sellaisena, kuin se oli kongressille esitetty, kongressi päätti ottaa Belgian frangin CISS:n rahayksiköksi tammikuun 1 päivästä 1934 luettuna määräten täten maan jäsenmaksun 175 Belgian frangiksi tai 105 Belgian frangiksi ja kilpailulupamaksun 35 Belgian frangiksi ja hylkäsi herra Svenssonin (Tanska) pyynnön, että CISS:n rahavarojen hoito tarkastettaisiin, koska herra puheenjohtaja Rubens-Alcais oli taanut, että tilit on oikein pidetty.

Itävallan tapaus: Sihteeri-rahastonhoitajan esittämän, Itävallan KUL:n sääntöjen rikkomuksia ja vuoden 1933:n jäsenmaksun viivyttelyä koskevan tilanneselostuksen jälkeen ja Itävallan valtuutetun hra Hoferin annettua selityksensä, että kaikesta oli vastuunalainen herra Weigl, joka nyt on syrjässä kaikesta Itävallan kuuromykkien urheilutoiminnasta, esittivät asiasta mielipiteensä hrat Chante (Ranska), H. Siepmann (Saksa), Pacenza (Italia) ja Karilas (Suomi), ja tuloksena oli, että yksimielisesti ratifioitiin toimeenpanevan komission päätös, jonka mukaan Itävallalle määrättiin kilpailukelvottomuus (nytemmin peruutettu) ja sen suhteen sovellettavaksi artiklaa 23, joka määrää sille puolen dollarin sakon.

Kansainväliset kilpailut ilman CISS:n lupaa. Sihteeri-rahastonhoitaja huomautti heinäkuun 17 p:nä 1932 Viennan ja T.S.Bron

välillä järjestetyn kansainvälisen ottelun sääntöjenvastaisuudesta, koska näitä seuroja ei oltu tunnustettu CISS:n kuuluviksi ja koska kilpailut pidettiin CISS:n kiellosta huolimatta, mistä johtui artiklojen 17:n ja 23:n kaksinkertainen rikkominen. Asiasta olivat samaa mieltä herrat Labecki-Labenzki (Puola), Pacenza (Italia) ja L. G. Dronckers (Hollanti). Huolimatta Itävallan edustajan herra Hoferin ja Tshekkoslovakian edustajan herra Haunerin antamista selityksistä kongressi päätti yksimielisesti määrätä sääntöjen mukaisesti dollarin sakon Itävallalle ja saman sakon sekä lisäksi puoli dollaria artiklan 23 rikkomisesta Tshekkoslovakialle uhalla, että ellei näitä sakkoja makseta tammikuun 1 päivään 1934 mennessä, seuraa sääntöjen mukainen kilpailukelvottomuus.

Saksan tapaus: Kysymys Saksan vuoden 1932:n jäsenmaksun viivästymisestä tuli helposti ratkaistuksi lyhyen keskustelun jälkeen herrojen E. Rubens-Alcaisin ja H. Siepmannin välillä, jolloin viimeksi mainittu suostui mukautamaan artiklan 5 määräyksiin. Puheenjohtajan esityksestä lausuttiin kiitokset Saksan edustajalle tästä myötämielisyyden osoituksesta, ja kongressi päätti myöskin lausua hänelle kiitoksensa hyvistä palveluksista, joita hän oli tehnyt suorittaessaan CISS:n virallisten asiakirjojen käännökset Skandinavian maille ja Itävallalle.

Unkarin tapaus: Unkarin valtuutettu herra Brener esitti perustellun valituksen sen johdosta, ettei Wienissä elokuun 27—28 päivinä 1932 pidettyjen kansainvälisten vapaaurheilukilpailujen jälkeen oltu jaettu mitaleita. Herra puheenjohtaja ei myötynyt esitykseen, koskei Unkari ollut luovuttanut CISS:lle jäljennöstä näiden kilpailujen säännöistä.

Muutoksia sääntöihin, yleisiä ohjeita ja ennätyksiä koskeviin määräyksiin. — Herra H. Siepmann (Saksa) aloitti teknillisten keskustelujen sarjan CISS:n säännöistä mestarillisella esityksellä, jossa hän todisteli, että olisi hyödyllistä sulattaa yhdeksi tekstiksi säännöt, yleiset ohjeet ja maailmanennätyksiä koskevat määräykset, ottaen täysin huomioon viimeksi mai-

nittujen juriidisen pohjan, niin että säännöt kokonaisuudessaan voisivat vastata CISS:n huomattavaa kehitystä ja vahvistaa toimeenpanevan komission arvovaltaa. Useat puhujat, pääasiassa herrat Pitkänen (Suomi), Rydén (Ruotsi), Nielsen (Tanska), Pacenza (Italia) ja Dronckers (Hollanti) esittivät lausuntoja kuuromyökkäurheilun teknillisiä sääntöjä koskevista opeista suhteessa asianomaisten kansainvälisten urheiluliittojen ja kansainvälisen komitean sääntöihin ja arvostelivat sitä tapaa, jolla Nürnbergin kisojen erotuomarit ratkaisivat eräitä osallistuneiden maiden valituksia kysymättä Kuuromyökkäin Kansainvälisen Urheilukomitean mielipidettä, täten väheksyen viimeksimainitun arvovaltaa. Herra Siepmann palasi ehdotukseen, ja lopuksi herra puheenjohtaja ehdotti, että asia annettaisiin toimeenpanevan komission perusteellisesti harkittavaksi. Kongressi hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti, ja herra Pacenza (Italia) ehdotuksesta määrättiin herra Siepmann alustamaan kysymys sääntöjen yhteensulattamisesta. Tämän johdosta kaikki sääntöjen muutosehdotukset alistettiin toimeenpanevan komission harkittaviksi, joka otti tehtäväkseen tutkia niitä ja tehdä päätöksensä niiden sovittamisesta sääntöjen, yleisten ohjeitten ja maailmanennätyksiä koskevien määräyksien suppeisiin puitteisiin. Sen jälkeen hyväksyttiin Italian ehdotus, että sääntöjenmuutoksia koskevista ehdotuksista keskusteltaisiin ainoastaan kongressissa, joka käy kansainvälisten kisojen edellä, eli joka neljäs vuosi.

Tämän jälkeen kongressi keskeytti työnsä tältä päivältä klo 13 jatkaakseen niitä seuraavana päivänä eli elokuun 20:na klo 9.35.

CISS:n kalenterin julkaiseminen. — Herra Dresse toi aluksi esille Belgian toivomuksen, että julkaistaisiin CISS:n kalenteri komitean lähestyvän kymmenvuotisjuhlan johdosta. Herra Pacenza (Italia) kannatti tätä toivomusta, jota hän piti erittäin hyödyllisenä CISS:n arvovalalle, ja herra Nielsen (Tanska) suosittelee kalenterin julkaistavaksi kahdella kielellä: ranskaksi ja saksaksi. Lämpimästi kannatettuaan Belgian aloitetta herra Siepmann (Saksa) korosti kalenterin välttämättömyyttä ja ehdotti, että hän itse sen julkaisisi. Kongressi päätti periaatteessa hyväksyä Belgian toivomusalotteen ja ottaa vastaan herra Siepmannin avustuksen, jättäen asian toimeenpanevalle komitealle täydentävästi käsiteltäväksi.

CISS:n kilpailuluvat vuonna 1935. — Herra Dresse otti keskusteltavaksi kysymyksen siitä, että CISS antaisi luvan kansainvälisten jalkapallokilpailujen järjestämiseen Brysselissä yleisen näyttelyn johdosta vuonna 1935 eli siis samana vuonna, jolloin kansainväliset kisat pidetään. Kongressi hyväksyi kilpailujen järjes-

tämisen sillä ehdolla, että mainitut kilpailut eivät missään tapauksessa häittäisi kansainvälisiä kisoja että Belgian Kuuromyökkäin Urheiluliitto sitoutuu olemaan kutsumatta kilpailuihin maita, joiden rahavarat eivät sallisi osallistumista kansainvälisiin kisoihin Brysselin kansainvälisten kilpailujen jälkeen.

Uusia maailmanennätyksiä. — Valtuutettujen tarkkaavaisina seurattessa sihteeri-rahastonhoitaja saattoi tiedoksi uudet maailmanennätykset, jotka toimeenpaneva komissio pyytää kongressia hyväksymään ja jotka hyväksyttiin seuraavasti:

1. 800 metriä: 2'3"⁴/₅ T. Christensen (Tanska) 22. 8. 1932;
2. 1500 m: 4'15" R. Bouscarrat (Ranska) Pariisissa 2. 7. 1933;
3. 5000 m: 16'41"¹/₅ A. Lasserre (Ranska) Pariisissa 15. 7. 1933;
4. 4×100 viesti: 46"²/₅ Kuuromyökkäin Urheiluseura, Pariisi (Ranska) Pariisissa 15. 7. 1933;
5. 400×300×200×100: 2'10"¹/₅ Idr. Dovst. Kööpenhamina (Tanska) 30. 7. 1933;
6. 800×400×200×100: 3'39"³/₅ Idr. Dovst. Kööpenhamina (Tanska) 5. 7. 1933;
7. Seiväshyppy: 3,20 m: V. Kaurela (Suomi) Viipurissa 6. 8. 1933;
8. Kuulantyyöntö: 12,90 m: V. Kaurela (Suomi) Helsingissä 18. 8. 1933;
9. Kiekonheitto: 37,38 m: N. Rahmn (Ruotsi) Gööteporissa 4. 9. 1932;
10. Naisten 80 m: 11"⁴/₅ A. Kjellin (Ruotsi) Gööteporissa 21. 8. 1932;
11. Naisten pituushyppy: 4,41 m: A. Kjellin (Ruotsi) Gööteporissa 21. 8. 1932;
12. 100 m vapaauinti: 1'2"²/₅ E. Talmone (Ranska) Marseilleissa 18. 6. 1932;
13. 100 m selkäuinti: 1'24"¹/₅ J. Ringk (Hollanti) Amsterdamissa 12. 5. 1933;
14. 400 m vapaauinti: 6'15" K. Weiss (Saksa) Budapestissa 21. 8. 1933;
15. Naisten 100 m vapaauinti: 1'18"⁴/₅ G. Krassner (Unkari) Budapestissa 21. 8. 1933;
16. Naisten 100 m selkäuinti: 1'43"²/₅ G. Unghvary (Unkari) Budapestissa 21. 8. 1933.

Kolmas osa:

Nürnbergin kisojen tilin selvittäminen: — Kongressi ryhtyi käsittelemään raporttia, josta ilmeni tulopuolella ylijäämä Rmk 188.18, joka herra Siepmannin annettua tarkempia selityksiä osoittautuikin jonkinlaiseksi vaillingiksi, kun otettiin huomioon Verband Deutscher Taubstummen'in (Saksan Kuuromyökkäin Liitto) järjestelykomitealle sitä muodostettaessa antama ennako, jota ei sittemmin oltu maksettu takaisin. Päätettiin lopullisesti järjestää Nürnbergin kisoja koskeva kysymys CISS:n yleisten ohjeiden mukaisesti ja moittia Itävallan joukkueen

menettelyä, kun se Nürnbergistä lähtiessään jätti hotellilaskunsa maksamatta.

Vuoden 1935:n kansainväliset kisat: — Herra puheenjohtaja selitti suurin piirtein toimeenpanevan komission päätöksiä, joissa se toi julki epäilyksensä toiselta puolen Itävallan kuuromyökkäurheilun puutteellisen ja riittämättömän suunnitelmallisen järjestelyn suhteen ja toiselta puolen Itävallan taloudellisen kehityksen suhteen ja katsoi, ettei seuraavia kisoja voitaisikaan järjestää Wienissä, vaan ehdotti Englantia Itävallan tilalle. Itävallan valtuutettu Hofer puolusti tarmokkaasti ja kaunopuheisesti Itävallan oikeutta saada järjestää IV kisat, mikä sille oli uskottu Nürnbergin kongressin päätöksellä ja antoi herra Siepmannin antaa muutamien huomattavien poliittisten ja urheiluhenkilöiden kirjeitä, joissa taattiin kilpailujen menestys. Herrat Rydén (Ruotsi), Dronckers (Hollanti), Siepmann (Saksa) ja Zegerius (Hollanti) puhuivat sen puolesta, että kisojen paikka muutettaisiin Englantiin, kun taas herrat Brenner (Unkari) ja Pacenza puolsivat Itävallan vaatimusta. Wienin edustajan puolustettua tarmokkaasti asiaansa aloitti esityksensä herra Baird, joka puolusti maansa ehdokkuutta, koska Englanti oli puolueettoman tradition maa, jolla oli teknillisiä, taloudellisia ja raha-asiallisia etuja puolellaan. Sen jälkeen asiasta äänestettiin, ja Englanti voitti 17 äänellä Itävallan 10 ääntä vastaan. Näin siis IV kuuromyökkäin kansainväliset kisat pidetään virallisesti Lontoossa tai sen ymäristössä.

Herra Weiglin poissulkeminen. — Koska herra Weiglin oli puuttunut harrastusta kuuromyökkäurheilun asiaa kohtaan, kongressi erotti herra Weiglin ja valitsi hänen tilalleen CISS:n 2. varapuheenjohtajaksi herra Bairdin (Englanti) herra Rydénin (Ruotsi) ensin asetuttua ehdokkaaksi, mutta sitten peruutettua ehdokkuutensa. 15 äänellä 13 vastaan herra Rydénin hyväksi toisen kierroksen jälkeen herra F. Pacenza (Italia) tuli valituksi teknilliseksi jäseneksi.

Uusia lajeja kisoihin. — Kongressi otti huomioon herra Chanten ehdotuksen, jossa vaadittiin 100 m vapaauintin poistamista, herra Dronckersin (Hollanti), jossa vaadittiin 100 m vapaauintin lisäämistä olympialaisten ohjelmaan, herra Labecki-Labenzkyn (Puola), jossa vaadittiin kaikissa suhteissa nykyaikaisten olympialaisten kisojen ohjelman noudattamista, herra Karilaan (Suomi), jossa vaadittiin kolmiloikkauksen lisäämistä, herra Pitkäsén (Suomi), jossa vaadittiin ammunnan lisäämistä, nimittäin 150 m 3 asennosta ja lisäksi 300 m 3 asennosta, ja päätti jättää tehdyt ehdotukset toimeenpanevan komission harkittaviksi, kun taas herra Siepmann (Saksa) ehdotti, että kil-

pailtaisiin jokaisessa olympialaisessa lajissa sillä ehdolla, että siinä olisi enemmän kuin kolme osanottajaa.

Onnitteluaan kongressia ja läsnä olleita valtuutettuja heidän ystävällisyydestään ja yksimielisyydestään keskusteluissa ja lausuttuaan kongressin kiitokset herra A. Dresselle hänen alttiista ja uhrautuvaisesta toiminnastaan sihteerirahastonhoitajana herra puheenjohtaja julisti V kuuromyökkäin kansainvälisen urheilukongressin päättyneeksi.

Vakuudeksi:

Sihteerirahastonhoitaja: Puheenjohtaja:
merk. A. DRESSE E. RUBENS-ALCAIS

KUL:n HIIHTOMESTARUUSKILPAILUT

seuran 15-vuotisjuhlan yhteydessä ovat Viipurin Kuuromyökkä-Urheilijain järjestäminä helmikuun 23—24 päivinä 1935.

50 % alennus rautateillä toivotaan saatavan. Huvimatkeilijoille järjestetään halpoja asuntoja. Tammikuun numerossa ilmoitetaan lähemmin. Tervetuloa Karjalan pääkaupunkiin Viipuriin.

Viipurin Kuuromyökkä-Urheilijat.

TIEDON ANTOJA

Liittohallitus kehoittaa kaikkia k.m. urheiluseuroja järjestämään juhlia tai muita tilaisuuksia, joiden tuloista luovutetaan Olympialaisrahastoon joku määrätty prosentti. Hyvänä esimerkkinä mainittakoon Tampereen K.-U., joka siten sai rahastoa kartutetuksi 100 mk:lla ja Kuopion K.-U. 117: — lisäyksineen. Nythän on juhlille sopiva aika tulossa, monet pyhäpäivät. Seurojen sihteereitä kehoitetaan huolehtimaan siitä, että vuosikertomuskaavakkeet tulevat asianmukaisesti täytettyinä lähetetyksi liittohallitukselle ennen tammikuun loppua. Jäsenluettelot on laadittava kahtena kappaleena, joista toiseen merkitään aakkosjärjestykseen vakinaiset jäsenet ja toiseen samalla tavoin vuosimaksunsa suorittaneet jäsenet, joiden maksujen tulisi seurata listan ohella.

Ilmoitetaan, että järjestävältä komitealta saapuneen tiedon mukaan on Lontoossa pidettävään k.m. olympialaiskisojen aika muutettu elokuun 19—24 päiviksi aikaisemmin ilmoitetun 27—31 p:n asemesta. Urheilijat ja huvimatkeilijat, valmistukaa huolella tätä matkaa varten!

Liittohallitus.

KEKSIKÄÄ UUSIA KEINOJA olympialaisrahaston kartuttamiseksi!

Sitten Nürnbergin kuurojen olympialaisten on toisten maitten kuurojen urheilu edistynyt sellaisin askelin, että Suomen urheilumaine joutuu entistä tiukemmin koetukselle kansainvälisessä yhteenotossa Lontoossa. Siksi päivän polttavaksi käy kysymys, miten ja millä tavalla varustaudutaan suomalaisten taholla Suomen urheilumaineen puolustamiseksi. Ensinnäkin sietää *rahakysymys* tulla etualalle. Paikallaan on eräissä piireissä silloin tällöin julkituotu ajatus lähettää mahdollisimman monilukuisen urheilijajoukko Lontoon. Kahden tai kolmen päivän osalle kasatut kilpailut ovat liikaa harvalukuisen joukon voimille, kuten Nürnbergin olympialaisista saadut kokemukset osoittivat. Erittäinkin alku- ja välieräissä ei enää kilpailla leikiten, s. o. voimien säästämistarkoituksessa loppukilpailuja varten. Niissä on selviytyttävä ikäänkuin kyseessä olisi loppukilpailu. Muussa tapauksessa joutuu armotta karsituksi pois. Eri maitten urheilijoiden kykyä on edelläpääin vaikea arvioida siksi että heidän tuloksistaan ei puhuta yhtä viljalti „julkisessa sanassa“ kuin kuulevien.

KUL:n toimesta on lähetetty ympäri Suomea valtioneuvoston luvalla Olympialaiskeräyslistat varojen keräämiseksi. Mutta on oikein, jos sen lisäksi vielä etsitään uusiakin keinoja.

Jällempänä selostamani ehdotuksen lähtökohdaksi mainitsen, että Ison Britannian kuurojen urheiluseuroissa — viiden luku on 59 CISS:n vuosikirjan mukaan — on muodostettu Lontoon olympialaismatkaa varten säästökassoja, joihin jäsenet määrättyinä aikoina tallettavat sovitun rahamäärän. Epäilemättä on matkailijajoukko Lontoon olympialaisten aikana sangen suuri, kuten eräs englantilainen matkatoimisto on kirjelmässään KUL:lle olettanut.

Kuten tiedetään, pidetään Turussa ensi kesänä KUL:n yleisurheilumestaruuskilpailut, jotka ovat samalla talvintalokilpailut Lontoon olympialaisiin. Englantilaisen esimerkin mukaan Suomen kuurojen urheiluseurat ja mahdollisesti kuurojen yhdistyksetkin, muodostaisivat Turun matkaa varten säästökassoja, joihin jäsenet panevat sovitun rahamäärän määrättyinä aikoina. Tämän säästämistavan kautta toivottaisiin tähänastista suuremman matkailijajoukon saapuvan Turkuun. Vielä tärkeämpi olisi, että Turun „Valpas“ sen kautta saisi hyvän taloudellisen tulon järjestämistään juhlista ja kilpailuista.

Sillä tavoin luulis saataavan siksi suuri rahatulomäärä, että sillä kustannettaisiin yhden urheilijan matka Lontoon. Tässä asiassa pitäisi KUL:n hallituksen edeltäpäin tehdä sopimus Turun „Valpaan“ kanssa. Luultavasti „Valpas“ ottaisi mielellään tämän ehdotuksen huomioon, sitäkin paremmalla syyllä kuin sen jäsenissä on kaksi varmaa olympialaisehdokasta. Jos matkailijajoukon suuruuden suhteen on epäilemistä, voidaan viitata siihen, että KUL:lla on voimakkas tuki 450 jäsenessään. Sivu-mennen sanoen KUL on suurin järjestö CISS:n jäsenliittojen joukossa, kun otetaan huomioon eri liittojen jäsen-luvun suhde maittensa asukasluvuun. Mutta suuremman joukon vetäminen Turkuun riippuu ennen kaikkea järjestelmällisestä, voimakkaasta mainonnasta.

Toinen ehdotukseni on, että KUL toimeenpanisi suljetut arpajaiset siten, että arvontalistat jaettaisiin jäsen-seurain kesken. Arvontanumerot nousivat siihen määrään, joka edellyttäisi yhden tahi kahden urheilijan matkailun ostamisen. Niitä varten ostettaisiin KUL:n kustannuksella arvokkaita palkintoesineitä.

Suosittelava keino olympialaisrahaston kartuttamiseksi on myös *seurain järjestämät iltamat*.

KUL:n 450 jäsenen joukossa löytyykin runsaasti „neroja“ jotka keksisivät „ennen-näkemättömiä“ rahankeräämiskeinoja. Olkoon suomalaisten tunnuksena: „mahdollisimman monilukuisen urheiluedusjoukko Lontoon“. Siis toimeen!

Deaf-Jack.

UUSI MAAILMANENNÄTYS JA ENTINEN MAAILMANENNÄTYS SAAVUTETTU UUDELLEEN

Kuuromykkäin kansainvälisen urheilukomitean ennätyskomissio on juuri vahvistanut seuraavat ennätykset:

Suomalainen urheilija Paavo Niinikangas saavutti uuden 5000 metrin ennätyksen ajalla 16 min. 28,1 sek. viime heinäkuun 29 p:nä Helsingissä. Edellisen ennätyksen oli saavuttanut ruotsalainen H. Gardell ajalla 16,32.

Entisen seivähypyn maailmanennätyksen saavutti uudelleen ruotsalainen urheilija Patrik Ek tuloksella 3,20 m viime elokuun 8 p:nä Göteborgissa. Tämän ennätyksen ensimmäinen saavuttaja on suomalainen V. Kaurela, joka saavutti sen elokuun 6 p:nä 1933.

Ennätyskomission puolesta:

Antoine Dresse.

Sihteeri-rahastonhoitaja.

URHEILU-UUTISIA

Uudenvuoden valvojaiset järjestää Helsingin k.m. V.- ja U-seura 31 p. jouluk. klo 1/2 20 i.p. k.m. yhdistyksen huoneustolla Liisank. 27 A. Ohjelma hauska ja monipuolinen! Pääsymaksu 5 mk. — Tervetuloa!

Jyväskylän K.m.-Urheilijain vuosikokous pidetään tammikuun 13 p:nä klo 16 Kuurojen koululla.

Tervetuloa!

Johtokunta.

Vaasan Kuuromykkä-Urheilijat järjestää *joulujublan* hyvällä ja hausalla ohjelmalla lauantaina 5 p:nä tammikuuta 1935 klo 18 (6) i.p. Palosaaren suomalaisella kansakoululla. — Tervetuloa!

Lahti. Uuden urheiluseuran perustava kokous pidettiin kuluneen syyskuun 9 p:nä Lahden Lyseolla klo 12 päivällä. Saapuvilla olivat 29 jäsentä ja muita asian harrastajia, m.m. KUL:n sihteeri Rurik Pitkänen, Kymnl. K.m. V. ja U. seuran edustaja Väinö Sihvola ja hra Lauri Vainola. Kokous sujui erinomaisesti. Kymnl. K.m. V. ja U. seuran edustaja Väinö Sihvola ja hra Lauri Vainola lausui kokouksen avatuksi tervehdyspuheella ja selitti kokouksen syitä muutamin sanoin, minkä jälkeen valittiin kokouksen puheenjohtajaksi herra Lauri Vainola ja sihteeriksi herra K. Mäkelä. Luettiin kokoukselle viime heinäkuun 1 p:nä pidetyn yleiskokouksen pöytäkirjat, mitkä hyväksyttiin ilman muistutusta.

Edustaja Väinö Sihvola lausui kokoukselle ilonsa siitä, että Lahden perustetaan uusi urheiluseura ja ilmoitti, että Tähdellä ei ole mitään sanottavia uuden urheiluseuran perustamista vastaan ja muistutti kokouksella Kotkassa viime heinäkuun 1 p:nä pidetyssä yleiskokouksessa tehtyjä päätöksiä noudatettaviksi.

Lyhyen keskustelun jälkeen ehdotettiin kokoukselle seuran nimeksi: *Lahden Kuurot Urheilijat* ja ehdotus hyväksyttiin äänen enemmistöllä.

Luettiin kokoukselle uuden seuran säännöt, jotka hyväksyttiin sellaisenaan.

Uuden seuran puheenjohtajaksi valittiin huutoäänestyksellä Kauko Mäkelä.

Johtokuntaan tulivat valituiksi lippuäänestyksellä Lempi Rantala, Otto Heiskanen, Lauri Vainola ja Kosti Remmi ja varalle Vappu Laitinen sekä Paavo Laaksonen.

Tilintarkastajiksi valittiin Anna Laitinen ja Onni Lehtonen ja varalle Huvi Lehtonen ja Urho Nurminen.

Kokous päätti, että Lahden Kuurot Urheilijat niminen seura liittyy K.U. Liittoon jäseneksi.

Johtokunnan keskuudesta varapuheenjohtajaksi valittiin Lauri Vainola, sihteeriksi Otto Heiskanen, rahastonhoitajaksi Lempi Rantala ja salakkuttomaksi jäseneksi Kosti Remmi ja sen ulkopuolelta jäsenkirjuriksi Vappu Laitinen.

(Jatk. s:lta 136.) KIRJE . . .

mattoman kaukaa. Ja virkistät yhteisen kohtalon kourissa kampailevia ihmislapsia.

Olin vasta 12-vuotias kun ensi kerran sain Kuuromykkäin Lehden käteeni, ja siitä saakka olen sitä joka vuosi tilannut ja vielä edelleen uudistan tilauksen sen hinnasta huolimatta. Olen mielelläni koettanut sitä saata tilatuksi muillekin, kuuleville ihmisille, mutta surukseni eivät ihmiset paljoa välitä kuuromykkäin lehdistä.

Te rakkaat kohtalotoverit, jotka olette hajallaan siellä täällä kautta rakkaan isänmaamme, useinkin ehkä eristetyssä yksinäisyydessä, tahdoisin minä sanoa *tilatkaa Kuuromykkäin Lehti elämänne rikastuttajaksi*. Silloin ette ole yksin, silloin saapuu luoksenne Kuuromykkäin Lehti kerran kuussa, kuin kirje ystävältä rakkaine viesteineen. Se levittää meille tietoja yhteiseltä työsaralta niin koti- kuin ulkomailta. Se pohtii asioita, jotka ovat meille läheiset ja antaa käytännöllisiä viitteitä ja neuvoja, sekä tahtoo ilmoituksin palvella työnhaussa y.m. Ja samoin tuo Kuuromykkäin Lehti meille virkistävää ja rohkaisevaa luettavaa ja seuraa monenlaisia harastuksiamme elämämme taipaleella. Täten on oma Kuuromykkäin Lehti jokaiselle tarpeellinen. Me luemme monia päivän tapahtumia eri sanomalehdistä, mutta ei niistä saada tietoja ja kuulumisia hiljaisten elämästä ja toiminnasta eri puolilta maata. Vain omista Suomen Kuuromykkäinliiton julkaisuista niitä saadaan.

Siksi uudistakaa tilauksenne!

Lempi Rantala.

Talvinen ilta ~

*Kuu taivaalla kulkee,
niin kylmä ja kalpee.
Hohtavi hanki ja kimmeltää,
aava ja valkee.*

*Laula ei lainedet,
jäävaippa ne peittää.
Kuu ylhäinen, kaukaa
hopeavarjonsa heittää.*

*Kuollutta kaikki, nään,
kulkeissan' yksin
halki talvisen tienoon,
kera varjoni käsityksin.*

*Kuin kuoleman maita,
kuin unessa kuljen.
Kesän hautausmaa —,
minä silmäni suljen.*

Mila.

UUDENVUODEN ONNITTELUT

Ne henkilöt, jotka tahtovat ottaa osaa yhteiseen uudenvuoden onnitteluun Ävikin vanhainkodin hyväksi lähettäkööt heti tammikuun alussa kirjeessä 5 markkaa lehtemme toimitukselle, joka toimittaa rahat Ävikiin.

Tietoja kotimaasta

Kirkkopäivät vietettiin vanhan tavan mukaan pyhain miesten päivänä 4—5 p:nä marrask. Tampereella. Lauantai-iltana oli ohjelmallinen iltama Johanneksen kansakoululla. Vieraita olikin saapunut yli 100. Rovasti Nyberg lausui yleisön tervetulleiksi ja esitelmöi runoilija Aleksis Kiven elämästä ja luki erään uskonnollisen kertomuksen.

Seuraavana päivänä kello 12 kokoonnuttiin entiseen tapaan NNKY:n huoneustoon, jossa NNKY:n puheenjohtaja rouva Länkelä lausui kuurot rovasti Nybergin tulkitsessa tervetulleiksi ja totesi surulla neiti S. Talvian olevan poissa ensimmäisen kerran tästä juhlasta. Sitten oli kahvitarjoilua. Tämän jälkeen pitivät muutamat NNKY:n jäsenet uskonnollisia puheita, jotka rovasti N. käänsi vittomakielelle. Klo 3 siirryttiin Vanhaan kirkkoon jossa rovasti Nyberg piti jumalanpalveluksen ja jakoi Herran ehtoollisen.

Illalla vietettiin Johanneksen kansakoululla »vanhain naisten päivää» ja tyhjennettiin »Lesken ropo» säästölaatikot.

Maanantaina 6 p:nä marraskuuta oli k.m. yhdistyksen huoneustossa illanvietto. Tilaisuudessa oli runsaasti kuuroja ja kuulevia. Monien puheiden jälkeen esitettiin hyvin tunnettu Aleksis Kiven näytelmä 7 veljestä lukkarilassa

7 veljestä lukkarin koulussa Tampereella.

joka onnistui erittäin hyvin. Sitä näytelmäkappaletta on ohjannut hra Karlstedt ahkerasti harjoitellen. Näytelmäkohtaukset olivat hullunkurisia ja saivat yleisön äänekkääseen nauruun. Sitten oli arpojen voittojako ja kertyneet rahat sijoitetaan k.m. yhdistyksen omakotirahastoon.

Joulukuun 31 p:nä pidetään tavan mukaan kuusi-juhla ja uuden vuoden vastaanottajaiset. Ohjelma on monipuolinen. Tervetuloa läheltä ja kaukaa! M. K.

Tampereen k.m. yhdistys järjesti iltaman runoilija Aleksis Kiven 100-vuotispäiväksi 13 p:nä lokakuuta. Tilaisuuteen oli saapunut runsaasti kuuroja. Yleisön tervetulleiksi lausui yhdistyksen varapuheenjohtaja herra M. Katainen jonka jälkeen rouva S. Koskela esitti viittomalla laulua. Yhdistyksen puheenjohtaja neiti S. Talvia kertoi laajasti

Kööpenhaminassa pidetyistä Pohjoismaiden k.m. kongressista. Herra Ragnar Karlstedt (kuuleva) piti esitelmän Aleksis Kiven elämästä ja työstä. Väliajan jälkeen esitettiin Kiven 1-näytöksinen näytelmäkappale (Kihlaus). Lopuksi leikittiin hieman jonka jälkeen hajannuttiin kukin kotiin.

Vaasan kuuromyökkäinyhdistys täytti lokakuun 24 p:nä 25 vuotta. Tätä ennen, jo v. 1897, oli olemassa k.m. yhdistys Vaasassa. Sen perusti kuuromyökkä kuvanveistäjä Albert Tallroth. Mutta kun Tallroth kuoli v. 1899, kuoli myös mainittu yhdistys vähitellen sopivan johdon puutteessa v. 1903. Tästä lähtien alkoi kuuromyökkäin elämässä yksitoikkoinen taival. Parempi aika koitti Vaasan kuuromyökkäin elämässä, kun kuuromyökkäit saivat v. 1908 oman matkapapin Tähän virkaan nimitettiin pastori J. Vesenterä väliaikaisk-i. Tätä tointa hän hoiti 10 kuukauden ajan. Sitten sai pastori K. A. Nyman vakinaisen viran. Tätä tointa hän hoiti lähes 19 vuotta. Kun past. K. A. Nyman muutti kotipaikkaansa Vaasaan, liittyi hän heti rovasti O. Ahlströmin v. 1907 perustaman Vaasan piirin kuuromyökkäin auttajayhdistyksen jäseneksi.

Kun mainitussa yhdistyksessä herätettiin kysymys millä tavalla olisi autettava kuuromyökkäiä, ehdotti joku, että olisi herätettävä kuvanveistäjä Alb. Tallrothin perustama yhdistys jälleen toimintaan.

Lokakuun 24 p:nä v. 1909 Suomen kuuromyökkäin liiton asiamies herra J. Sundberg saapui Vaasaan ja hän kutsui Vaasassa asuvat ja lähiseudun kuuromyökkäit kokoon Raitasen taloon. Kutsua olikin noudattanut 25 k.m. ja suuri joukko kuulevia asianharrastajia. Asiamies teki selkoa yhdistyksen hyödyistä ja sen tarpeellisuudesta. Väliajan jälkeen ruvettiin valitsemaan johtohenkilöjä. Valituksi tuli past. K. A. Nyman puheenjohtajaksi. Tätä tointa hän hoiti lähes 18 vuotta. Kirkkoherran rouva Emilia Sandström tuli varapuheenjohtajaksi. Muut johtokunnan jäsenet olivat neidit Elli Levon ja Thea Sandström, hrat A. Grev, D. Forström ja N. Söyning. Vuosien kuluessa on johtohenkilöt vaihtuneet joten kaikkein pitemmän ajan ovat hoitaneet yhdistystämme past. K. A. Nyman lähes 18 vuotta puheenjohtajana ja postinhoitaja neiti Aino Forsberg on ohjannut ompeluseuran käsitöitä uhrautuvaisuudellaan 23 vuotta ja on hän myöskin ollut saman ajan yhdistyksemme rahastonhoitajana joten mainitut henkilöt ovat yhdistyksemme kiitollisuutta ansaitsevia.

Juhla alkoi lauantaina 27 p:nä lokak. ensinnä esitelmän pitämällä Palosaaren suomalaisella kansakoululla. Aluksi hra C. E. Martola piti puheen toivottaen läsnäolijat tervetulleiksi. — Tähän juhlaan oli saapunut lähes 130 henkeä kuuroja ja kuuleviakin, nähtiinpä myös joukossa Vaasan kaupungin poliisimestari Mikko Tallroth rouvansa kanssa. Neiti Anna Södergård esitti kertomuksen keksijä Edisonista. Hra J. Sundberg kertoi potaamista ja hra Armas Vilkki kertoi hauskoja pilajuttuja y. m.

Sunnuntaina 28 p:nä klo 10 kokoontuivat osanottajat Vaasan kaupungin hautausmaan portille, mukana myös poliisimestari M. Tallroth rouvineen. Sieltä sitten käveltiin kuuromyökkä kuvanveistäjä Albert Tallroth-vainajan haudalle jossa herra C. E. Martola laski seppeleen Vaasan kuuromyökkäin yhdistykseltä ja viittoi kauniisti vainajan muistolle. Tämän jälkeen toi hra Armas Vilkki Turun kuuromyökkäin yhdistyksen seppeleen. Hra Mikko Tallroth kiitti seppeleen tuojia. Tämän jälkeen mentiin rovasti O. Ahlströmin haudalle jossa allekirjoittanut laski seppeleen Vaasan kuuromyökkäin yhdistykseltä kiitokseksi hänen avustaan kuurojen hyväksi. Kansakoululla klo 1 neiti Elsa Hackzell piti kauniin puheen kuuromyökkäin hoidosta. Hra J. Sundberg viittoi Aleksis Kivestä ja hra C. E. Martola kertoi matkastaan Kööpenhaminan k.m. kokoukseen.

Illanvietto oli Suojeluskunnan talolla klo 7 ip. Puhujakoroke oli koristettu katajaköynnöksillä ja vastaiselle seinälle oli asetettu Albert Tallrothin ja O. Ahlströmin kipsikuvat katajaköynnöksillä koristettuna. Viimeksi mainittu oli peitetty. Juhlasalissa tarjottiin voileipiä teen kanssa. Herra C. E. Martola toivotti läsnäolijat tervetulleiksi.

Tämän jälkeen kertoi hän rovasti O. Ahlströmin elämästä ja hänen töistään muitten hyväksi, jonka jälkeen kuvan edestä vedettiin verho pois läsnäolijoiden noustessa seisomaan.

Ohjelmassa oli kertomuksia Vaasan kuuromyökkäin elämästä v. 1897—1934. Sähkösanomia oli saapunut k.m. yhdistyksiltä Oulusta, Kuopiosta, Viipurista, Porista ja hra Ilo Kangasniemeltä. Kirjeillä onnittelivat seuraavat k.m. yhdistykset: Riihimäen, Tampereen ja Hämeenlinnan. Läsnäolleen toivat onnittelut nti Elsa Hackzell Kokkolaa ja hrat J. Sundberg Helsingin ja Suomen k.m. Liiton, Matti Kangas Jyväskylän, Armas Vilkki Turun, Isidor Fagerlund Hangon, Antti Härmä Seinäjoen, A. Hellöre Pietarsaaren. Näistä kaikista onnittelusta Vaasan kuuromyökkäin yhdistys sydämellisesti kiittää. Ohjelmassa oli vielä näytöskappale mustalaisista y. m.

N. Söyning.

Tapaturmainen kuolema. Kuuromyökkäinlehden viime maaliskuun numerossa oli kuva ja kirjoitus Ulvilan Klemolan talossa palvelevasta, reippaasta nuorukaisesta *Emil Johannes Laineesta*, joka palveli isäntäänsä, maanviljelijä Klemolaa 22 vuotta. Nyt voimme kertoa hänestä surusanoman.

Sunnuntaina syysk. 16 p. jäi kuuromyökkä Eemeli Johannes Laine Ulvilan Suosmerellä valtamaantiellä autonkuljettaja Kalle Tulosen omistaman ja ohjaaman kuorma-auton alle ja kuoli miltei heti.

Auto oli tuomassa maitolastia Poriin ja tapahtuma-aikana oli sateka sumu. Kun auto lähestyi Suosmerelle menevää kylätietä, huomasi ohjaaja erään miehen avajan keskellä maantietä polkupyörällä. Autoilija antoi varotusmerkkejä ja yhteen aikaan näyttikin siltä, että pyöräilijä oli annettu merkit kuullut, koska hän ajoi tien oikeaan reunaan, mutta sitten hän äkkiä yrittikin mennä tien vasemmalle puolelle ja joutui tällöin pyörineen suoraan auton alle.

Laine, joka raahautui jonkun matkaa auton mukana, sai voimakkaan töytyksen päähänsä ja, hänen molemmista korvistaan vuosi verta. Todennäköistä on, että pääkallon pohja on murtunut. Loukkaantunut kuoli silmänräpäyksessä.

Huomatessaan, ettei pyöräilijä ollutkaan kuullut varotusmerkkejä, ohjasi Tulonen auton niin paljon tien vasempaan reunaan, että vaunu raskaine kuormineen ja miehineen päivineen meni ojaan. Autossa olleet miehet eivät kuitenkaan loukkaantuneet eikä autokaan sanottavasti vikaantunut, mutta maitoa juoksi sensijaan muutamia kymmeniä litroja kannuista ojaan.

Poliisiviranomaiset toimittivat kohta sunnuntaina tapahtumapaikalla tarkkoja mittauksia ja tulivat siihen tulokseen, että yliajo on pidettävä tapaturmana, johon oli suurelta osalta syynä Laineen kuurous ja osaksi myös sateka sumu.

Avioliittoon vihittiin Mikkeliissä kuuromyökkäinkoulussa lokakuun 21 p:nä kuuromyökkäit työntekijät *Jalmari Penttinen* ja *Ida Pekkola* Jaalasta. Vihkimisen toimitti pastori Otto Myrskyläinen Viipurista.

Heimojuhla Mikkelin k.m. koulussa. Heimojuhla vietettiin Mikkelin kuuromyökkäinkoulussa lauantaina lokakuun 20 p:nä. Tilaisuutta varten oli koulun juhlasalissa kateederin edessä pöydällä kuvia heimokansasta, eestiläisistä ja Suomen, Eestin ja Unkarin liput pienoiskoossa sinivalkeisten nauhojen ja kukkien koristamina. Juhlan ohjelma aloitettiin Isänmaan virrellä 399, josta laulettiin toinen säkeistö. Rukouksen jälkeen puhui joht. J. K. Palomaa suomalaisten ja suomensukuisten kansojen asumapaikoista ja opettaja K. Kärkkäinen piti esitelmän eestiläisistä. Lopuksi jaettiin sekä oppilaille että opettajille Suomalaisuuden Liiton toimittamia heimopäivämerkkejä.

Raittiusjuhla kuuromyökkäinkoulussa. Raittiusviikon johdosta pidettiin Mikkelin kuuromyökkäinkoulussa torstaina marraskuun 1 päivänä oppilaille raittiusjuhla, jonka ohjelma aloitettiin virrellä 411, josta laulettiin ensimmäinen ja kolmas säkeistö. Koulun johtajan pidettyä rukouksen piti opettaja J. Voutilainen puheen raittiuden tärkeydestä ja oppilas Aune Snickeri esitti kertomuksen »Kolme rottaa» ja oppilas T. Mehtonen »Paras juoma».

Pienen tauon jälkeen piti opettajat Ester Vesterinen esitelmän juoppouden vahingollisuudesta sekä juomarin ja raittiin miehen kodista. Ohjelman loppusanat esitti opettaja K. Kärkkäinen toivoen, etteivät oppilaat aikuisiksi tultuaan milloinkaan sortuisi väkijuomiin. Tämä oppilaiden mieliin-painuva raittiustilaisuus päättyi rukoukseen.

Pikkujoulujuhla Mikkelin kuuromyökkäinkoulussa. Pikkujoulujuhlaa vietettiin Mikkelin kuuromyökkäinkoulussa adventtisunnuntai aattona. Koulun salia kaunistivat pienet joulukuuset palavine kynttilöineen. Illan monipuolinen ohjelma aloitettiin virrellä 1, josta opettajat lauloivat 7 ja 8 säkeistön. Sen jälkeen puhuttiin pikkujoulun merkityksestä ja näytettiin kuvaelma »Suojelusenkeli kahden pienen kuuromyökan vartijana». Eräs keskiluokan oppilas esitti sitten kertomuksen »Jouluyhde». Tauon loputtua, jona aikana tarjottiin laitoksen puolesta kahvit vehnäleipineen, esitti neljä pientä oppilasta sievän tonttuleikin ja pieni tyttöoppilas lausui runon »Joulupukki». Sitä seurasi kuvaelma »Joulu-ukko puuroa jakamassa tontuille». Yhteisen leikin loputtua saivat lapset nähdä venyvän joulu-ukon, joka heitä ihmetytti ja kummastutti. Kun tontut olivat jakaneet oppilaille pieniä lahjoja, päätti tämä hauska ja onnistunut pikkujoulu loppurukoukseen.

Lokak. 17 päivänä täytti nti Ingrid Lönnberg 60 vuotta Ävikin kuuromyökkäin kodissa Hyvinkäällä. Se oli juhlapäivä koko kodille. Arkiset työt oli päivän kunniaksi pantu syrjään ja avara työhuone oli kesän viimeisten kukkien koristamana pukeutunut juhlapukuun. Höyryävä kahvi odotti, kun Ingrid-neiti, oltuaan jonkun viikon matkalla omaistensa luona, palasi »kotiin», kuten hän itse

sanoi, juhlapäiväänsä viettämään. Kun vielä joitakin ystävällisiä naapureita saapui onnittelemaan, oli kodin asukkaiden kera juhlavieraita koko joukko. Muisteltiin kuluneiden vuosien ututterata työskentelyä ja toivotettiin parhainta onnea tuleville päiville ja oltiin iloisia että kodin asukkaat jälleen olivat täyslukuisina koossa.

Neiti Ingrid Lönnberg on asunut 11 vuotta Ävikin kodissa. Vuosien vieressä on hän yhä enemmän kiintynyt siihen, nim. kotiin ja sen asukkaaisiin. Siitä on ilahuttavana todisteena lausumansa toivomus päästä »kotiin» syntymäpäiväänsä viettämään. On eräs seikka, joka sitoo hänet erikoisella rakkaudella tähän kotiin. Se on tehtävä, joka hänelle on uskottu ja jota hän hoitaa sydämen rakkaudella ja uskollisuudella. — Kuten ehkä on tunnettua on Ävikin kodissa m.m. neljä sokeata kuuromyökkää.

Näiden osaa koettaa Ingrid Lönnberg erikoisesti keventää. Hän harrastaa itse hyvän kirjallisuuden lukemista ja seuraa valppaasti ajan tapahtumia sanomalehdissä. Siksi hän kykenee toisille jakamaan paljon hyvää ja mielenkiintoista. Iltaisin kun kodin asukkaat käsitöinen kokoontuvat suureen työsalin, näkee Ingrid Lönnbergin jonkun sokean kanssa vetäytyvän syrjään rauhalliseen nurkkaukseen. Siellä keskustellaan päivän tapahtumista tai kerrotaan jotain hyvää ja mieltä kohottavaa. Suuriarvoinen on myös se työ, jonka hän sunnuntai toisensa jälkeen suorittaa pitäessään hartaushetken kodin kuuromyökeille. Vuosi vuodelta on hän jatkanut sitä uskollisesti. Toivon mukaan sellainen kestäväällä antaumuksella suoritettu kylvyö ei mene hukkaan, vaan

»rakkaudessa tehty työ, vaikk' pienikin kerran kyllä kantaa he'elmän kallihin».

Ingrid Lönnbergin ystävät toivovat hänelle edelleen voimia

siunausrikkaassa tehtävässään, iloa ja tyydytystä palveluksen tiellä.

50 vuotta täytti 23 p. marrask. rva Saara Hellén o. s. Kasurinen Tampereella. Hän on syntynyt Maaningalla ja käynyt Kuopion k.m. koulua nti Aina Hellströmin oppilaana sekä Pieksämäen Nikkari-lan k.m. talouskoulun. Hän on ollut monissa kaupungeissa herrasväen palveluksessa ja lopuksi Tampereella leipurina. Naimisissa kenkätehtaan työläisen Kaarlo Hellénin kanssa. 3 lapsesta on elossa 2 tytärtä. Heillä on oma talo Treen Nekalassa. Hän on tunnettu säästävääiseksi ja tarmokkaaksi ihmiseksi. — Merkkipäivän johdosta rouva Hellén sai ystäviltään lahjoja ja kukkia.

Kuollut. Lokakuun 28 p:nä nukkui Helsingissä kuoleman uneen toverimme Valter Stadius 65 vuoden vanhana. Vainaja oli valtionneuvos Stadiuksen ja hänen puolisonsa, rva Julia Stadiuksen poika. Hän oli sivistyneen, oppineen kodin lapsi. Jouluaattona lapsen ollessa vasta 1/2 vuoden vanha huomasivat hänen vanhempansa että heidän lapsensa olikin kuuro, joka ei oppisi milloinkaan puhumaan-kaan, vaan jäisi kuuromyökkäiksi. Tietysti oli tämä huomio katkera suru ja pettymys vanhemmille. Valter toimitettiin kuuromyökkäinkouluun ja sai opiskella sekä Porvoossa että myös kodissaan. Koulusta päästyään aikoi hän antautua useampiin eri ammatteihin. Varsinkin valokuvaaminen miellytti häntä. Mutta ei hän lopullisesti ruvennut ammattivalokuvaajaksi, vaan rupesi opiskelemaan kirjansitomista ja kirjapainotyötä. Hän oli hyvin taipuvainen kaikenlaiseen sormilla askarteluun ja harrasti sellaista tointa elämänsä loppuun asti.

Valter Stadius oli mukana jo silloin kun Helsingin kuuromyökkäinyhdistys perustettiin. Tähän yhdistykseen kuului hän sen alusta kuolemaansa saakka. Ei hän jäänyt pois sen kokouksista suuremmista eikä pienemmistä.

Hän oli hiljainen, nöyrä ja rauhallinen. Hän tahtoi hankkia sivistystä toisille kuuromyökeille. Hänen vanha äitinsä avusti, kehoitti ja antoi kannatusta poikansa pyrkimyksille. Nuorempana piti hän paljon puheita kuuromyökkäin kokouksissa. Ja keskustelemaan oli hän valmis. Varsinkin puhui hän heille raittiudesta ja perusti raittius-osaston Helsingin kuuromyökkäin yhdistykseen. Vanhempana tuli hän kivuloiseksi, eikä maalla asuvana aina päässyt kokouksiin. Mutta hengessä oli hän kuitenkin mukana. Nyt on hän päässyt rauhaan maailman kärsimyksistä. Kärsimyksiä oli kyllä hänenkin elämässään ollut mutta nyt ovat ne lopussa.

Vainajan ruumiin siunasi lepoon Helsingissä Krematorionkappelissa omais- ja ystäväjoukon läsnäollessa rovasti H. Nyberg. Vainajan arkulle laskettiin paljon kukkaseppeleitä. Niitä laskivat sukulaiset ja Kuuromyökkäinliitto, Helsingin Kuuromyökkäinyhdistys, Yhdistyksen raittiosasto sekä monet yksityiset, kuurot ystävät.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

Suomen Kuuromyökkäinliiton äänenkannattaja

tarjotaan tilattavaksi vuodeksi 1935.

Vuodesta 1896 on lehtemme säännöllisesti ilmestynyt, tuoden lukijoilleen kuulumisia hiljaisten riennoista ja harrastuksista sekä kotimaassa, että maamme rajojen ulkopuolellakin. Siihen otetaan runsaasti kuvia, hyödyllisiä ja huvittavia kirjoituksia, suomenoksia ulkomaisista kuuromyökkäinlehdistä y. m. Urheiluun tullaan edelleen kiinnittämään huomiota, ehkä entistä enemmänkin, sillä onhan tuleva vuosi urheilullinen merkivuosi ei ainoastaan meille, vaan koko Euroopankin kuuroille. — Kun vuonna 1935 liittomme täyttää kolmekymmentä vuotta, lieene senkin vuoksi kaikille kiintoisaa lehtemme välityksellä tänä juhluvuotena Liiton toimintaan tarkemmin tutustua.

Kuurojenkoulun oppilaat saavat lehden opettajiensa välityksellä tilaten 5 markalla koko vuodeksi.

Tilatkaa lehti ajoissa, ettei sen lähettämisessä tulisi keskeytystä. Tilauksia vastaanottavat, paitsi postitoimistot ja lukuisat asiamiehet ympäri maata, myöskin lehden konttori, os.: *Helsinki, Johanneksentie 4.*

Lehti maksaa 20 markkaa koko vuodelta, ja ilmestyy se kerran kuukaudessa, kuun alkupuolella.

KUUROMYKKÄIN LEHDEN TOIMITUS

Huugo Nyberg

Rurik Pitkänen

KUUROJEN TIETOKALENTERI

ilmestyy tammikuussa vuodeksi 1935. Se sisältää *almanakan* muistiinpanolehtineen, postitaksan, tietoja kuuromyökkäin opetuksen, yhdistys- ja urheilutoiminnan aloilta, tarpeellisia osoitteita, merkkipäiviä y. m., y. m.

Noin 80-sivuinen, mukavaa taskukokoa oleva *kuurojen erikoiskalenteri* maksaa ainoastaan 7:50 kpl.

Tarmokkaita ja luotettavia asiamiehiä otetaan jokaisen k.m. yhdistyksen ja urheiluseuran piirissä keräämään tilauksia. Palkkiot ovat 3—10 kpl, tilauksista 10 % ja suuremmista määristä 15 %.

Tilaukset tehtävä osoitteella:

Rurik Pitkänen

KUUROJEN TIETOKALENTERI, Helsinki, Liisankatu 27, E 10.

Viipurin Kuuromyökkäin Yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 3 p:nä 1935 klo 4 i.p. Keskuskansakoululla.

Riihimäen kuuromyökkäin yhdistys järjestää kuusijuhlan ja illanvieton lauantaina loppiaisaattona 5 p:nä tammikuuta 1935 klo 6 i.p. Pohjoisella kansakoululla. Koe-tetaan saada hauskaa ja vaihtelevaa ohjelmaa m.m. esitelmä, näytöskappale y. m. Seuraavana päivänä loppiaspäivänä jatketaan yhdessä-olohetkeä.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

Johtokunta.

Joulujuhla vaihtelevalla ohjelmalla pidetään tammikuun 5:nä päivänä 1935 kello 6 i.p. Pietarsaaren kuuromyökkäinyhdistyksen huoneustossa.

Seuraavana päivänä, loppiaisenä, tammikuun 6:nä päivänä 1935, pitää Pietarsaaren kuuromyökkäin urheiluseura vuosikokouksensa samassa paikassa kello 2 i.p. Tässä tilaisuudessa on jäsenten näytettävä jäsenkirjansa.

Maaseudun yksinäisyydessä asuvat kuuromykät ottanevat tämän tilaisuuden huomioonsa saapumalla hakemaan vaihtelua ja virkistystä yhdistyksen joulujuhlissa. — Tervetuloa!

Lahden Kuurojen Yhdistys järjestää tavanmukaisen joulujuhlan 30 päivänä joulukuuta 1934 kello 18.30 (1/2 7 i.p.) Lahden Lyseolla.

Kaikki sydämellisesti tervetulle!

Johtokunta.

Vaasan Kuuromyökkäinyhdistys viettää joulujuhlaa arvokkaalla, vaihtelevalla ohjelmalla sunnuntaina 6 päivänä tammikuuta 1935 kello 17 (5) i.p. Palosaaren suomal. kansakoululla. Kaikki sydämellisesti tervetulle!

Seinäjoen Kuuromyökkäinyhdistys järjestää hauskan näytelmällisen kuusijuhlan Seinäjoen Yhteistalossa Uudenvuoden päivänä 1 p. tammik. 1935, alkaen klo 11 ap. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

JOHTOKUNTA.

Kaikesta ystävällisyydestä 50-vuotispäivänäni sydämellinen kiitos.

Ystävällisesti tervehtien

VIGGO CHR. HANSEN.